

»Kanske krävs åtminstone en liten ryggsäck och fem kilometer innan det blir vandring.»

Krönika

STEFAN GUNNARSSON

Några tankar om mitt och andras friluftsliv och om att ta sig fram i naturen

När blir en promenad en vandring? Sitter det i utrustningen eller hur långt man går? Ett varv på elljusspåret kommer väl alltid att vara en promenad hur rejäla kängor jag än går i. Kanske krävs åtminstone en liten ryggsäck och fem kilometer innan det blir vandring. Om nu inte barnen är med. Med dem blir även en liten tur en vandring.

För ett antal år sedan var huvudmålet för en resa att vandra upp till 5 545 meters höjd just ovanför baslägret vid Mount Everest. Vi startade i Jiri och var ute i 23 härliga dagar. Vi bar våra 10 – 12 kilo lätta ryggsäckar själva och orienterade oss fram med hjälp av lokalbefolkning och kartor. Däremot sov vi alla nätter och åt alla måltider på Lodger och Guesthouses. Vandring och äventyr – ja, men friluftsliv – nej. Lite för mycket folk och tillrättalagt kanske för att få den friluftliga känslan.

Att snigla nattåget upp till Abisko däremot och knata söderut på Kungsleden med 25 kilo på ryggen är självklart friluftsliv och att göra likaledes i Sareks pampiga dalgångar måste vara friluftslivets eget lilla toppmärke, liksom att paddla det så kallade blå bandet runt vår kust.

Att stanna ute längre än ett par veckor eller att åka till Grönland på långtur (inte då med nattåg) bör väl kvala in under kategorin expedition. Men då ska väl tanken också vara att man gör något ingen annan tidigare gjort eller att man gör om något som någon gammal äventyrare gjort för en herrans massa år sedan. Det är ju rätt populärt nuförtiden.

I mellandagarna visades *Svante Lyséns* film "Vildmarksår" på SVT. Han och *Oscar Andersson* tillbringade ett helt år på den Grönländska kusten med en gammal handelsstation som bas. Det vandrades, paddlades och äktes skidor på långa och korta turer men också motorbåt för att ta sig de där extra milen in i fjordarna. Föringar det på något sätt deras upplevelse och bedrift?

Stefan Gunnarsson bor i Norrbo, mellan Dellensjöarna i Hälsingland. Hans stora intresse är naturen, och då främst gamla skogar. Stefan har jobbat ett antal säsonger på STF:s fjällanläggningar och i skogen med röjsåg och plantrör, och tillhör dem som inte anser det moderna skogsbruket vara så modernt. Stefan ägnar sig helst åt friluftsliv på torra land, och då gärna i snö och kyla. Miljömedveten, med ett måttligt snöskoteranvändande som enda last. Är även fotograf med förkärlek för svartvita och konstrastrika bilder.

Tillbaka på hemmaplan. På ett antal av mina dags-turer vintertid både till fjälls och här i skogslandet har jag använt snöskoter för att snabbt komma den där extra milen ut innan tur eller topptursutrustning kommer på. För mig ett smidigt sätt att förenkla friluftslivet och att möjliggöra nya upplevelser. Av någon anledning är jag inte säker på att alla läsare av denna ypperliga tidning tycker att det är ok. Friluftslivets hörnpelare är ju att i vått och torrt ta sig fram för egen maskin. Inte att av egoism, tidsbrist, bekvämlighet eller mot bättre vetande gränsla något motordrivet hjälpmedel i jakten på naturupplevelser eller vackra bilder.

Tillbaka till snöskotern. Mellan åren 1989-1999 jobbade jag en massa säsonger på några av Svenska Turistföreningens fjällstationer och hysch-pyschet om skotern levde åtminstone då kvar starkt. Kanske är det annorlunda nu. Särskilt minns jag den stackars stugvärdens i Sitojaure som vid besöken i Saltoluokta var tvungen att lämna skotern långt från anläggningen för att undgå upptäckt från turistföreningens platschef, nitiska receptionist eller gud bevare personal från STF:s Fjällavdelning. Då kunde det bli varning eller till och med uppsägning. Allt för att stugvärdens ville ha en möjlighet att hålla kontakten med familjen eller hinna ta sig ut på lite fiske mellan plikterna på stugplatsen. Jag minns inte säkert men jag tror att han blev av med sitt jobb till slut.

Uppsatta regler och ett en organisations policy ska naturligtvis följas men går det inte lite över styr ibland?

Ute faller snön. I morgon trycker jag fast skidorna bakpå skotern och puttrar iväg. Kanske parkerar jag uppe vid den lilla övernattingsstugan och fortsätter på skidorna ut på orörda myrstråk. Just nu är det mitt närmaste äventyr.

Då mår jag riktigt riktigt gott!